

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:7

Onder redactie van Prof. Dr F. J. J. Buijendijk, Dr K. Dijk, Prof. Dr V. Hepp, Drs C. Tazelaar en Dr B. Wielenga

Medewerker (Red.): Dr H. A. van Andel, Solo; Drs J. van Andel, 's-Gravenhage; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Breen, Amsterdam; Drs W. E. Engelen, Harderwijk; Prof. Dr F. W. Groshede, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, Tiel; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr G. R. Kuiper, Haarlem; Dr H. W. Laman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. de Moor, Utrecht; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; Dr K. Schilder, Delft; Dr W. J. A. Schouten, Kampen; Dr J. Thijss, Meppel; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland en Ned.-Indië f2.— per jaar.
Advertenties: 35 cent per regel.

INHOUD. Het jaar 1923 II. — Uit de Schrift: Beroepszonden (Luc. 3:13 en 14). — Kerkelijk Leven: De werking der Generale Synode (Slot); Een veteraan; Nabetrachting. — Uit het Pol. en Soc. Leven: Sociale Vrede III. — Wapenroep: In de school der wijsbegeerte. — Kroniek. — Literatuur en Kunst: Van den Vlaamschen akker. — Kuyper Bibliografie XC. — Persoonl. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

HET JAAR 1923.

II.

Roep het jaar 1923 het beeld op van den man, die zweeft boven den afgrond, maar bij wien de lijn, waarmee hij aan andere toeristen vastzit, nog houdt, of van den geroedene, die zweeft tusschen likwidatie en rekonstruktie, die onzekerheid verzoont zich allereerst op oekonomisch gebied in de landen van Europa.

De volken, die elkanders schuldenaar zijn, spreken niet in de taal der Siciliatische roovers, maar in de taal der diplomatie: je geld of je leven!

Van kwijtschelding van een deel der verplichtingen wil men niet hooren.

Betalen tot de laatste penning blijft de eisch.

Wie erg grootmoedig is, gelijk broeder Jonathan, laat zich voor vergemakkelijking der betalingsvoorwaarden vinden.

Maar Frankrijk, dat daarvan profijt trekt, en alzoo niet in den kerker hoeft, volgt dezelfde tactiek niet tegenover Duitschland.

Millerand gewaagde in zijn Nieuwjaarsrede van de onbuigzame gematigdheid van de Fransche politiek.

Van zijn gematigdheid werd echter in 1923 weinig gezien, of 't moest tegenover Amerika zijn, maar van de onbuigzaamheid zooveel te meer.

En koning Albert was in zijn ontvangst van de gezanten allervriendelijkst, hij was van de vreedzaamste gevoelens bezield, maar hij liet er in één adem op volgen, dat „betalen“ — en dit sloeg op Duitschland — natuurlijk eerste voorwaarde voor goede betrekkingen was.

De oekonomische ontredde werd dan ook in Duitschland wel het schrikt openbaar. Stond in het begin van 1923 de mark reeds laag, tegevolge van de Roerbepzetting dijkde deze met bollende vaart naar omlaag en men wachtte elk oogenblik de faillietverklaring van het rijk. Rekonstruktie scheen onmogelijk. Andere landen toonden nog wel neiging om te helpen, maar Poincaré schudde den halstarrigen kop. En met een Cato's stem las hij steeds het verdrag van Versailles voor. Artikel zooveel en zooveel verboden zulk een hulp aan den drinkeling. En het trotsche Albion mokte een beetje, maar gaf toe.

De Roerbepzetting! Men kan zich bijna niet voorstellen, dat die pas in de eerste maand van het afgelopen jaar een aanvang nam. Hoe speelde de oude Deutsche eer daarbij Duitschland parten. Het protest tegen deze vijandelijke daad was zeer zeker op zijn plaats. Maar ook de prediking van lijdelyk verzet? Men kan wel op z'n point-d'honneur blijven staan. Doch dan moet men daar ook niet van afgaan tot de laatste ademtocht toe. Anders is het beter een minder hooge borst op te zetten. Duitschland overschat nog altijd zijn krachten. Het had moeten voorzien, dat het lijdelyk verzet niet vol te houden was. Evenwel heeft het nooit uitgeblonken in ver zien. Het leert het militaristische „Nein“ zoo moeilijk af. Het vervaardigt tal van medische en chemische preparaten. Maar het praeparaat der soepelheid wordt er niet gefabriceerd. Als men het lijdelyk verzet toch niet doorzetten kan, waarom er dan mee begonnen.

Zeker, het lijdelyk verzet schenkt Duitschland oogenblikken van leedvermaak. Het kostte Frankrijk handen vol goud. Telkens als Poincaré snoefde, kon het in zijn vuistje lachen. Maar het mocht niet het laatste lachen. Het moest het lijdelyk verzet prijsgeven. De Deutsche eer kreeg opnieuw een trap.

Zoo werd het ten prooi aan innerlijke verdeeldheid. Separatistische bewegingen staken den kop op. De eenheid van het Deutsche rijk werd be-

dreigd. En al konden deze gevaren worden bezwoeren, de oekonomische uitputting was onafwendbaar. Het kleine beetje centen, dat het nog had, heeft het aan het lijdelyk verzet opgesnoept.

En nu! Nu laat het heel de wereld door zijn noodkreten hooren: Help, help!

Het vernedert zich thans zoo diep, dat verschillende zijner vertegenwoordigers verklaren: wanneer het buitenland geen steun biedt, gaat ons volk ten gronde.

Wel doet zich thans een wonder op. Men heeft de bijeenmark tot rentemark gedoopt. Daardoor steeg de geldswaarde en heeft zelfs zekere stabiliteit verkregen. Maar de verklaring van dat wonder is nog niet gegeven. Dat het scherpe toezicht van de Rijksbank daarvan de oorzaak zou wezen, wordt met twijfel aangehoord.

De eenvoudige Michel oet dat alles op voor zoete koek. Maar die door ervaring wat wijzer is geworden, vreest. Hij vertrouwt de rentemark niet, omdat er geen reële waarde aan beantwoordt. Hij ducht het oogenblik, waarop het wonder als schijnwonder zal worden onmaskerd.

En dan?

Komt dan de Krach?

Moet dan de likwidatie worden voltrokken?

Bronnen, waaruit nieuwe welvaart moet opwellen, zijn nog niet ontdekt.

Dat de „Schieber“ en andere Duitschers, die in het buitenland zich in luxe baden, in financiële gijzeling zullen worden gesteld, wordt als een der rekonstruktie-middelen aangegrepen. Maar als men niets anders ter rekonstruktie weet, ziet het er somber uit.

Duitschland roept om steun.

Zullen we weigeren, omdat zijn politiek in 1923 geen doorzicht genoeg hebben getoond?

Wanneer de hooggeplaatsten tekort schoten, moeten dan de arme schapen het ontgelden?

De liefdadigheid hier te lande gehoorzaamde aan de stem van het hart.

De christelijke barmhartigheid gehoorzaamde aan de stem van Christus.

En wagon na wagon ging de grens over om in den nijpendsten nood te voorzien.

Frankrijk heeft ook een bloedende oekonomische wond opgelopen.

Het scheen zich vrij gaaf te hebben bewaard. Maar tegen het laatste van het jaar kwam de eerste bloedgolf.

De frank zakke en bleef zakken.

Men koopt er nu acht voor één Hollandschen gulden.

Minister de Lasteyrie meent de oorzaak van dit verontrustend verschijnsel op het spoor te zijn. Buitenlandsche spekulanten drukken stelselmatig den koers naar beneden. Vooral een Nederlander van origine moet daarin de hand hebben. Achter hen zitten natuurlijk weer de Duitschers. Wordt de beurs van die elementen weer gezuiverd, dan is de zaak weer gezond. Zoo bemoedigt hij. Maar gelooft hij het ook?

Is een Fransche débâcle uitgesloten?

Van Fransche zijde suggereert men het.

Maar er zijn altijd menschen, die voor suggestie onvatbaar zijn.

Maakte Frankrijk tegenover Zwitserland om een tolgebied niet wat rare sprongen? Stuk daar niets achter?

Kon het ongestraft het Roeravontuur doorstaan?

Het feit, dat dit land voor werkeloosheid zoo goed als gespaard bleef, kan op zichzelf nog niet als gunstig worden aangemerkt. Immers de van jaar tot jaar afnemende bevolking is door den oorlog nog meer gedund. En het herstel der verwoeste gebieden eischt werkzame handen.

Als 't misloopt, zal de verzoeninggezindheid wel doorbreken.

Maar dan kon deze weleens te laat komen.

In elk geval ging Frankrijk onder groote oekonomische zorgen het nieuwe jaar in.

En al is de toestand niet zoo ernstig als in Duitschland, één misgreep kan het schuiven naar

den afgrond, waarover Duitschland hangt te benelen.

Zijn alliantie zal hem niet baten.

Italië en Spanje maken nu reeds verdachte teekenen, alsof zij het geschikte oogenblik afwachten om hun bondgenoot in den steek te laten.

Wat zal dan de houding van Engeland zijn, dat den omklemmenden greep van Poincaré op menig moment zoo pijnlijk heeft gevoeld?

In dezen tijd, waarin de grenzen tusschen het waarschijnlijke en het onwaarschijnlijke schijnen uitgewischt, is het zaak ook op het niet-direkt waarschijnlijke zich voor te bereiden.

1924 zou ons de verrassing kunnen brengen, dat Frankrijk den weg op gaat van Duitschland.

Op den dag, waarop ze samen zullen zweven boven den chaos, zullen ze misschien van vijanden vrienden worden.

Maar twee zijn moeilijker te redden dan één.

HEPP.

N. B. Ook ditmaal kan „De Gereformeerde Student en de Anti-revolutionaire Politiek“ niet geplaatst.

UIT DE SCHRIFT.

Beroepszonden.

En hij zeide tot hem: Kiecht niet meer dan hetgeen u gezet is...

En hij zeide tot hem: Doet niemand overlast aan en ontvoermat niemand het rijk met bedrog en laat u vergenoegen met uwe bezittingen.

Lucas 3:13 en 14.

Johannes de Dooper en dan Jezus.

Zoo komt het koninkrijk der hemelen negentien eeuwen geleden tot het Israëlitische leven. Zoo komt het nog. Zoo komt het altijd en overal.

We moeten het evangelie niet ontzenuwen door aan Johannes den Dooper alleen historische betekenis toe te schrijven voor dien tijd, zoodat wij, eeuwen later, met den woestijnprediker niet meer te maken zouden hebben.

Het is wel waar, dat zeer onderscheiden zijn de wegen, waarlangs zondaren tot den Christus geleid worden. We mogen van dien rijkdom van Gods genadeleidingen geen modelletje knippen, afgepast en afgemeten... zoo moet het met u gegaan zijn en zoo. We kunnen den oceaan van Gods liefde niet kanalisieren en we mogen het ook niet trachten.

Maar het is toch ook waar, dat onder degenen, die levendig den eenigen troost kennen, dat zij het eigendom zijn van hun getrouwen Zaligmaker, er niet één enkele is, die niet, langs welken weg ook, met de ernstige gestalte van Johannes den Dooper in aanraking is gekomen.

Gelijk toen, zoo kan ook nu de Koning niet komen, tenzij Hem een weg is gebaad. En die weg blijft ongebaand, zolang de stem van den wegbereider de slapende harten niet heeft wakker geschud.

Er moet behoefte aan Jezus in ons zijn gewekt, zullen we Hem ontmoeten.

Eerst Johannes den Dooper. En dan Jezus.

Het felle licht van het komende gericht, dat Johannes predikt, heeft doen geboren worden het besef, dat 't niet goed staat. Dat er wat anders moet worden. Dat de Koning zoo niet komen kan. Wat zullen wij doen? Meester wat zullen wij doen? En wij, wat zullen wij?

Misschien hebben we dan verwacht, dat Johannes nu aanstands zal spreken van de verzoening, den vrede, die Christus zal brengen. Zijn eerste woord zou dan moeten zijn: Zie het Lam Gods, dat de zonde der wereld wegneemt!

Maar we kunnen met het evangelie wel eens te vlug zijn. We mogen het niet gebruiken als een zelfje en een zwachteltje om er de kankerende ongerechtigheid mee weg te dekken.

We moeten weten, waar het bij ons aan schort. We moeten ons bewust worden, wat de reden